

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 152. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1936. július 8.

A Helikon,

kisebbségi magyar kultúránknek ez a tizenegy éves szabad Akadémiája újra összeült a napokban és azok az írók, akik tagjai e nemes tradíciójú intézménynek, újra megbeszélhették egymás között a báró Kemény-kastély terebélyes fái alatt az ittlő magyarság kulturális ügyeit, mozgalmait, intézményeinek életét, állapotát és nem utolsósorban azokat a tennivalókat, amelyeknek védelme alatt tovább művelhetik Transilvania földjén irodalmi és kulturális célkitűzéseiket. A legutóbbi tanácskozások a kisebbségi magyarság irodalmi, tudományos és népművelési kérdéseit ölelték fel ezuttal is és megállapíthatjuk, hogy a tizenegyedik irói találkozó óta a Helikon programja jelentékenyen kibővült, elterebélyesedett, hogy minél nagyobb területeit ölelhesse a programjába a magyar kisebbségi kulturális életnek.

A Helikon íróinak találkozója minden évben kétségkívül kiemelkedő eseménye kisebbségi közéletünknek, mert ugyanakkor, amidőn magasszínű eszmecsere formájában megvitatják egymás között szellemi közéletünk minden fontosabb kérdését, nemcsak az elért és a még esetleg elérhető eredményeket veszik számba ezen a szellemi seregszemlén, de megvilágítják egymás előtt a közben történt hibák okait is, melyeknek kiküszöbölésére ez az egyetlen kézenfekvő és eredményes eljárás. Tíz esztendőnek kellett elteltie, míg íróink és vezető-intellektuelljeink rájöttek, hogy a l'art pour l'art regény-, novella- és versírás művészi művelése az ittlő magyarság egy bizonyos kisebb hányadának irodalmi szükségletét elégítheti ki csupán és az amateur-kiadási kötetek árát mindössze pár ezer ember fizetheti meg az ittlő másfélmillió magyar közül. Ezért üdvözzöljük az igazi kulturális eseményt megillető lelkesedéssel a helikon-i írócsoportnak azokat az újabb, most született célkitűzéseit, amelyekben elhatározta, hogy egyfelől könyvsorozatot indít meg a braşov-i ÁGISZ székely kulturszövetkezet uttörő módon eredményes kezdése nyomán, amelyben az időszerű tudományos kérdéseket kívánják ismertetni megfelelő színvonalon a művelt magyar nagyközönség, a főiskolai és felsőbb iskolai korban lévő magyar ifjúság részére, — másfelől pedig — ugyancsak az ÁGISZ eredményei után, — kulturtevékenységét kiterjeszti a magyar népnevelésnek még nagy feladatok megoldására váró területeire is. Az ÁGISZ „Hasznos könyvtár”-kiadványai már eddig is eredményes és szép munkát végeztek az ittlő magyar falusi nép közegészségügyi, belterjes mezőgazdasági és általános közművelődési kultúrnívójának emelése érdekében és éppen a kiadványok olcsósága folytán győzhették le a magyarságlakta falvak körül emelkedő eddigi, láthatatlan közöny-falakat.

A Helikon íróinak a fenti két újabb program-pontja jelentőségében kétségkívül felülmúlja az irói közösség új, tetemes összegű drámai pályadíját is, amellyel ezentúl minden esztendőben a legsikerültebb transilvania-i magyar színpadi művet jutalmazni kívánják. Ez utóbbit nemeslelkű mecénások áldozatkészsége teszi lehetővé és nem lehet kétséges, hogy a pályadíj ösztökélőleg hat majd íróinkra, hogy fejlett regényirodalmunk és verstermésünk mellett, a színpadi művek al-

Angol-francia demars Németországnak a danzigi puccshirek miatt

Olaszország valószínűleg nem vesz részt a montreux-i értekezleten — Haile Selassie Londonban — A népus amerikai előadaskörútra indul, mert száz repülőgépre van szüksége — A danzigi szenátusi elnök fogadtatása Berlinben — A román és olasz kormány tárgyalásai a szankciók megszüntetése előtt

Genéből jelentik: 'A nemzetközi politika előterébe a danzigi kérdés nyomult. A párisi Information jelentése szerint ugyanakkor, amikor Greiser danzigi szenátusi elnök Genében tevékenykedett a német s valószínűleg a lengyel kormány felhatalmazása alapján, Weimarban értekezlet volt a danzigi alkotmány módosítása ügyében, amelyen Hitler kancellár és a nemzeti-szociálista-párt több vezetője, sőt a keletporoszországi birodalmi haderő parancsnoka is résztvett. A tanácskozásba hír szerint bevonták Förstert, a danzigi nemzeti-szociálista-párt vezérét is. A megbeszélésnek politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak. A Frankfurter Zeitung a danzigi eseményekről írva kiemeli, hogy a német birodalom területén élő németek tiltakoznak az ellen az eljárás ellen, amelyben tizenhét év óta a danzigi németeket részeseitik. A német sajtó egyébként a legnagyobb meglepéssel ír Greiser danzigi szenátusi elnök népszövetségi szerepléséről. A lapok szerint végre Greiser személyében akadt valaki, aki nyíltan és őszintén megmondta a véleményét a Népszövetség előtt a danzigi állapotokról. Ugyanakkor a danzigi német lapok erősen támadják a népszövetségi főmegbízottat és hangoztatják, hogy a jelenlegi állapotoknak véget kell vetni. Greiser a danzigi német lapok munkatársai előtt kijelentette, hogy Danzig képviselői ezek után nem jelennek meg a Népszövetség előtt. A lengyel lapok igen mérsékelt és nyugodt hangon írnak és azt hangoztatják, hogy Greiser kijelentései nem változtatják meg a lengyel állam és Danzig közötti viszonyt.

Titulescu javaslata a Dardanella-értekezleten

A másik előtérben álló nemzetközi esemény a montreux-i Dardanella-értekezlet. A konferencián ismertették Anglia ellenjavaslatát, amely lényegesen módosítja az eredeti török egyezménytervezetet. Eszerint a nemzetközi tengerszorosok bizottságát tenn kell tartani és ennek kell felügyelnie a rehdelkezők megtartására. A hadihajók áthaladását minden országnak meg kell engedni. A tengerszorosokon áthaladó hajók össztonnatartalma nem lehet nagyobb, mint a török hajóraj tonnatartalmának a fele. Idegen hajók egy hónapnál tovább nem tartózkodhatnak a Fekete-tengeren. Az angol tervezet az átrepülési tilalmat is enyhíteni kívánja. Paul Boncour, a francia megbízott, mihelyt kézhez kapta az angol ellenjavaslatot, azonnal tanácskozássra hívta össze Titulescut és Rüssel Arras török külügyminisztert, továbbá Litvinov külügyi népbiztosát. A bizottság részletesen megvitatja az angol javaslatot és azt elfogadta. Rómából érkező jelentés szerint Olaszország mindaddig nem vesz részt a montreux-i értekezleten, amíg a megtorló intézkedések, valamint a Földközi-tengeri egyezmény fennáll.

A Dardanellák megerősítéséről tárgyaló montreuxi értekezlet kiküldöttei tegnap folytatták tanácskozásait. Az angol lapok úgy tudják, hogy

az olasz kormány egyelőre nem vesz részt az értekezleten

és nem küldi el megbízottait Montreuxba. Olaszország ugyanis úgy érzi, hogy az az egyezmény, amelyet Anglia a múlt év őszén Franciaországgal, Romániával, Jugoszláviával, Törökországgal és Görögországgal kötött. Olaszország ellen irányul. Ennek az egyezménynek megszüntetése előtt Olaszország nem működhetik együtt a Földközi-tengeri hatalmakkal — írják a londoni lapok római jelentések alapján.

Angol, szovjet és török érdekek

A tárgyaláson egyébként Contescu, a technikai bizottság tagja bemutatta az értekezletnek a bizottság eddigi teljesítményét és egyben bejelentette, hogy Anglia egyezménytervezetét nyújtott át a bizottságnak. Az angol tervezet összeegyezteti a török tervezetet az angol és a szovjet érdekekkel. Az új egyezménytervezet vitájára vonatkozólag Titulescu külügyminiszter technikai javaslatot tett, mely szerint nem veszik uihól tárgyalás alá az új egyezménytervezet összes pontjait, hanem csak azokat a pontokat, amelyek eltérnek az eredeti török egyezménytervezettől.

kotása terén is bebizonyíthatják az itteni magyar színpadi-irodalom termő-erejét, amely már annyi új íróval ajándékozta meg innen az egyetemes magyar színi-irodalmat. Az irói csoportosulásnak kivonulása az irodalmi szalonokból a transilvania-i magyar falvak kis házacskái közé, programjának kibővítése a tudományos, ismeretterjesztő és népművelő teendőkkel azt jelzi számunkra, — kik hű

visszhangjai kívánunk lenni az ország nyugati határszélén a transilvaniai magyarság minden jelentékeny elhatározásának, — hogy a Helikon írói is megtalálták az utat, amely az ódon lovagvárak boltíves terméből a napi problémákkal küzdő kis falucskák házái közé vezet és az elkövetkezendő közeli találkozást bizonyára sem egyiknek, sem másiknak nem lesz alkalma megbánnia. (J.)

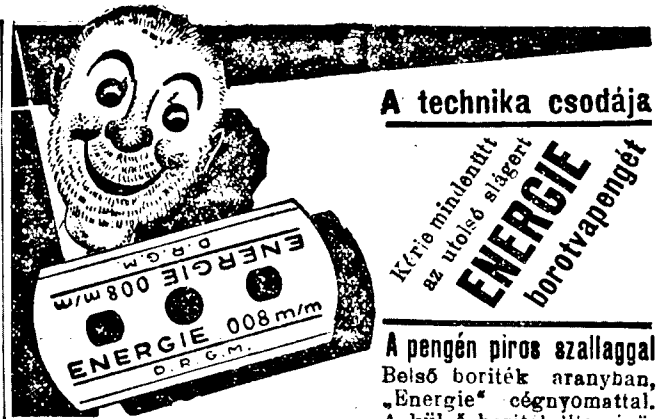
Minden ellenőrzés nélkül tódult fel a közönség a haláltribünre

A cotroceni-i tömegszerencsétlenség keddi tárgyalása — Egy végrehajtott utasítás, amely hozzájárult a katasztrófához

Bucurestiből jelentik: A cotroceni-i tömegszerencsétlenség mai tárgyalásán Dragomir Hurmuzescu mérnököt, az elektrotechnikai intézet tanárát hallgatták ki, akit Cozianu mérnök nevezett meg tanúnak. A tanu elmondotta, hogy Cozianu mérnök az elektrotechnikai intézetet végezte és így jogában állott ugyanugy munkálatokat váltalni, mintha a műegyetemen nyerte volna képesítését. A következő tanu Costinescu volt, aki az elismerés hangján nyilatkozott Bolomey mérnökről. Kijelentette a tanu, hogy amikor Dem. Dobrescu került a főváros élére, Bolomeyt valóban elhelyezték állásából, ennek azonban csupán politikai okai voltak és éppen ezért Bolomeyt később visszahelyezték állásába. A tanu Burcus mérnökről is igen kedvező vallomást tett. Ami az építkezésnél használt anyagot illeti, tanu kijelenti, hogy minderről mindaddig nem nyilatkozhatik, amíg a helyszínen meg nem vizsgálta a romokat.

A harmadik kerület alpolgármestere Berceanu Mihai tett ezután vallomást és igen kedvező képet adott Bolomey mérnökről, akiről azt állította, hogy a munka szerelme. Burcusról ugyanilyen vallomást tesz a tanu, majd a hadsereg-előtti kiképzés több tagját hallgatta ki a bíróság. A tanu egyöntetűen azt vallották, hogy a tribünöket túlterhelték, a haláltribünön minden talpalatnyi helyet elfoglalt a közönség, amely minden ellenőrzés nélkül tódult fel az emelvényre.

Az átjárók és padkók is zsúfolva voltak emberekkel. A hadsereg-előtti kiképzés tagjai, akik a haláltribünön foglaltak helyet, lelkesedésükben lábukkal dobották Vasilu ács munkást hallgatta ki ezután a bíróság. A tanu elmondotta, hogy Brutu az ács munkák vezetőjének kérését megtagadta, nem adott megfelelő anyagot és hangsúlyozta, hogy vigyázzanak a munkálatok elvégzésénél, nehogy a szegek mélyen a deszkákba hatoljanak.

A technika csodája

Kérje mindent az utolsó alágert
ENERGIE
borotvapengét

A pengén piros szallaggal
Belső boríték aranyban,
„Energie” cégnyomattal.
A külső boríték lilaszínű.

Ítélet az antifascista perben

Ana Paukert tízévi fegyházra ítélte a hadbíróóság

Százötvenöt évet és nyolc hónapot osztott ki a bíróság a nagy pör vádlottjai között

Craiova-ról jelentik: Az I. hadtest hadbíróasága kedd este hirdette ki ítéletét az antifascista politikai per ügyében. A hadbíróóság ítélete a következő büntetéssel sújtotta az egyes vádlottakat:

Ana Pauker 10 évi fegyház és 100.000 lei pénzbírság, Marcovici és Verbanoff vádlottak 10—10 esztendő, 100—100.000 lei, Radosovszky Ester 9 év és 10 hónap, 90.000 lei, Magyars Sándor, Bernát Andor és Ady László egyenként 9 év 11 hónap és 95.000 lei, Lejzer és Schön Ernő egyenként 9 év 10 hónap és 90—90 ezer lei, Liuba Rottmann 9 év 9 hónap, 85.000 lei, Draghici Alexandru 9 év, 3 hónap, 80.000 lei, Herbeck János 9 év, 80.000 lei, Simó

Lili 8 év, 11 hónap, 75.000 lei, Kaufmann 6 év, 70.000 lei, Vilma (családi nevét nem közli a távirat) 6 év, 70.000 lei, Császár István 5 év, 50.000 lei, Nagy István 5 év, 50.000 lei, Császár Anna 5 év, 50.000 lei, Kruck Sámuel 2 év, 6 hónap, 10.000 lei. Ezen kívül az összes vádlottak politikai és polgári jogait 10 évre felfüggesztette a bíróság és egyetemlegesen kötelezte valamennyiüket, hogy 3 millió lei perköltséget térítsenek meg az államnak.

Az AMEFA évzáró ünnepi bankettje

— Arad sportközönsége melegen ünnepelte a győztes AMEFA-csapatot —
Felszólalások a banketten

Hangulatos bankett keretében ünnepelte kedden este Arad sportközönsége az AMEFA csapatát abból az alkalomból, hogy a nemzeti bajnokság keretében a második helyet érte el. Több mint hetvenen gyülekeztek össze az Auer-vendéglő kerthelyiségében, ahol a bankett lefolyt és a társasvacsora alatt számos felszólalás hangzott el, a népszerű arad-i csapatot és annak vezetőit dicsérve.

Az első felszólalás dr. Botis Aurélé, az AMEFA alelnökéé volt, aki Öfelsége II. Carol királyt élte, mint az ország sportjának legfőbb irányítóját és legmagasabb támogatóját. Ezután Szabó Miklós ügyvezető-elnök mondott beszédet, amelynek keretében beszámolt azokról a nehézségekről, amelyek az AMEFA-nak keresztül kellett küzdenie magát. Méltatta Kertész edző és a csapat tagjainak érdemeit és azt a fáradhatatlan munkát, amellyel az utolsó helyről a jelenlegi, előkelő osztályozásig sikerült a csapatnak eljutnia és köszönetét fejezte ki a csapatnak nagyszerű bucaresti-i szerepléséért is, amelyekkel kivívta a fővárosi közönség teljes elismerését. Köszönetét tolmácsolta azoknak az arad-i uraknak, akik erkölcsi és anyagi támogatásukkal mozdították elő a csapat törekvéseit, valamint az igazgatóság tagjainak, akik mindemben elősegítették az ő munkáját. Beszélte az arad-i közönségről, amelynek minden lelkes támogatása lehetővé tette, hogy az AMEFA minden tekintetben eleget tehetett kötelességeinek és azon reményének adott kifejezést, hogy Arad sport-

közönsége továbbra is kitart az AMEFA mellett. Végül leszögezte, hogy reméli, hogy a jövő évben is megfelelő helyezést tud elérni a csapat.

A nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadott beszéd után Markovics Sándor elnök szólalt fel. Méltatta Szabó Miklós érdemeit, majd köszönetét fejezte ki Kertész edzőnek. Stein József az AMEFA-drukkerek nevében beszélt ötletesen Szabó Miklós ügyvezető elnök és Kertész edző fáradozásait köszönve meg, majd Blaga a Nestor, a Gloria elnöke pedig a disztrikt, valamint a Gloria üdvözlését tolmácsolta román nyelven a csapatnak és azon reményének adott kifejezést, hogy az AMEFA jövőre a bajnokságot elnyeri.

Donáth Pál titkár Blaga elnököt köszöntötte fel ugyancsak románul és örömeinek adott kifejezést afelett, hogy fehér asztalnál, jóbarátságban beszélhetik meg, hogyan lehet kifejeleszteni Arad sportéletét. Reméli, hogy jövőre a két arad-i csapat egymás mellett, vállvetve fog működni ezen város sportjának dicsőségéért. A csapat nevében Csajka János köszöntötte a vezetőség tagjait, majd Kertész edző lelkiismeretes munkáját és tanításait köszönte meg, végül pedig a csapat tagjai virágcsokrot nyújtottak át Kertész edző feleségének, mint az AMEFA fődrukkerének. Az ünnepély befejezésekor Markovics elnök ajándékot nyújtott át a csapat minden tagjának. A banketten részt vett még Székely József, az oradea-i CAO ügyvezető elnöke is. A hangulatos társasvacsora résztvevői ezután együtt szórakoztak a késő hajnali órákig.

A Magyar Párt népiünnepélye Baile Lipova-n

Nemcsak Lipova, hanem az arad-i és arad-megyei magyarság kimagasló társadalmi eseménye az az évenként megtartott népiünnepély, amelyet az Országos Magyar Párt lipovai tagozata rendez jóléti alapja javára. Az idén a szokottnál is szélesebb keretek közt rendezik meg a népiünnepélyt, amelynek időpontjával július 12-ét, vasárnapot választották. Az ünnepélyre már serényen folynak az előkészületek, a legkülönbözőbb ötletek, tréfák, vidám szórakozások fogadják majd a népiünnepély közönségét, amelynek felejtethetetlen élménye lesz július 12-én a baile lipova-i ünnepség.

A népiünnepélyt követően este 9 órai kezdettel felolvasó, illetve előadói est lesz a fürdő nagytermében a timisoara-i Arany János-társaság közreműködésével. Az estén az egyesület legkitünőbb erősségei, Sass Jolán költőnő, továbbá dr. Puhala Sándor, Pogány László és Freund Leó szerepelnek. A magasnívójú szellemi programot ígérő felolvasóest méltó kiegészítője lesz az ünnepségnek, amelyre Jakabffy Elemér dr. elnök is határozottan megígérte megjelenését. A baile lipova-i népiünnepélyre minden évben a kirándulók és szórakozni vágyók tömege utazott el Arad-ról, de igen sokan jöttek Timisoara-ról, Oradea-ról és a megyebeli községekből is. A város melegtől elcsigázott lakossága számára valószínűleg felfrissülést jelent a vasárnapi népiünnepély, amely minden bizonnyal az idén is Arad magyar társadalmának a találkozója lesz.

Urania: Apampák királya 9 és fél órakor. Premier!

Napsütéses időben gondoljon arcbőrére

és kérje a jól bevált receptek szerint gyártott

„HEINRICH“-féle gyógyszappanokat, u. m.:

Zsíros arcbőr ellen **HEINRICH**-féle **BORAX**-szappant
Száraz arcbőr ellen „ **NEUTRAL**-szappant
Ekcémák, mitesszerek ellen „ **KÁTRANY**-szappant
Szeplők, bőrfoltok ellen „ **EPE**-szappant

Kéz és lábizzadás ellen kérjen „Heinrich“-féle **CHROM**-szappant

Saját érdekében követelje az eredeti csomagolása „Heinrich“-féle gyógyszappanokat, u. m.: **Petrol, Kövérgyermek, Lanolin, Sublimat, Sallcil, Ichthiol, Carbol, Camphor, Rezorcin, Kén, Antrazol stb.** — Óvakodjon az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt szappant kap és nem **gyógyszappant**.

Elheseredett harc Ulsterért

Bomba és revolver vérmuralka a zöld szigeten

Husz terrorszervezet működik Írországban — A „smaragd“ rémtettei
— Az „ir köztársaság“ nevében —

Londonból jelentik: Írországról az utóbbi időben keveset hallani, vagy legalább is kevesebbet, mint azelőtt, de azért a „zöld sziget“ még távolról sem tartozik a nyugodt és derűs országok sorába. Írország változatlanul a titkos politikai szervezetek hazája s hiába oszlatta fel De Valera a kékingeseket, a titkos földalatti politikai pártok gombamódrá szaporodnak Írországban. Az ir hazafiság nem tud megállni De Valera eredményeinél s mindig van követelni valója Angliával szemben. Egyelőre az a törekvés, hogy Észak-Írországot, Ulstert hozzácsatolják az ir szabadállamhoz. Azonkívül vannak csoportok, amelyek a nemzeti élet megreformálását sürgetik, de akiknek O'Duffy tábornok tulságosan fascista volt, mások meg azért pártolnak el tőle, mert „konspirált“ az angol kormánnyal, sőt más külföldi hatalmakkal is. Most az a helyzet, hogy körülbelül husz különböző titkos politikai szervezet tartja állandó izgalomban Írország népét s a szervezetek mind halálosan gyűlölik egymást. Írország sokkal inkább „Anglia Bálkánja“, mint valaha.

A kékingesek garázdálkodása Belfastban

A titkos szervezetek központja, vagy helyesebben főéjszke jelenleg Belfast, Ulster fővárosa, ahol az angol kormányzóság székel. Belfast elővárosaiban állandóan zavargások vannak, amelyekről lehetőleg keveset irnak, de amelyekről mindenki tudja, hogy egyik, vagy másik terrorszervezettől indultak ki. Néhány nap előtt is Belfast keleti külvárosában az egyik titkos szervezet tagjai megtámadták az angolbarát lakosságot. Az angol rendőrség raziával felelt s alaposan megtisztogatta Millfieldnek azokat az uccáit, amelyekről köztudomású, hogy a kékingesek ott tanyáznak. O'Duffy emberei elszántak és nem fének a rendőrségtől. Értik a módját, hogyan lehet pánikot kelteni a lakosság között s hogyan lehet a jámbor polgárokat megfélemlíteni, különösen azokat, akik nyíltan kérkednek az angolbarátsággal. Csak legutóbb történt, hogy O'Duffy emberei koncentrált támadást intéztek a York Street néhány előkelő üzlete ellen, az angolbarát kereskedők üzleteit felgyújtották és az égő üzletekből a bezuzott kirakatokon keresz-

tül az uccára hányták az árut. A támadást olyan gyorsan hajtották végre, hogy a hatóságok nem tudtak óvintézkedésekről gondoskodni. A szerencsétlen rendőrt, aki a helyszínen szolgálatot teljesített, pillanatok alatt lefegyverezték, majd lábánál fogva felhúzták egy lámpavasra, amikor pedig segítségért kiabált leötötték petrólaummal és meggyújtották.

Temetés — negyven súlyos sebesülttel

Még ezen a napon egy másik uccai harcra sor került. Délután öt órára volt kitűzve egy angolpárti fiatal ember temetése. Ezt a fiatal embert néhány nap előtt lőtték le a kékingesek. A temetési menet a Carrick-temető felé

„Poblacht na eireann“

A „smaragd“ azonban nem hátrált. Elhatározták, hogy egyenesen otthonában keresik fel az áldozatot. De Ceafleigh tudta, kikkel van dolga és minden eshetőségre gondolt. Villája valóságos erődíj, amelynek falain lehetetlen észrevétlenül keresztüljutni. Erre azután elhatározták O'Connel emberei, hogy bemennek a kapun. Az egyik leszánt terrorista a kapun becsöngetett és azt adta elő a kapusnak, hogy titkosrendőr, aki fontos üzenetet hozott a rendőrségről az igazgatónak, a szolga azonban nem ült fel és nem akarta beengedni az idegent. A terrorista erre egyetlen vállmozdulattal belökte a kaput és hatalmas ütéssel leterítette a szolgát, átrohant a kerten és lelőtte a rátámadó két vérebet. A villa gazdája azonban meghallotta a lövéseket és revolvert fogott. Amikor a terrorista átlépte a villa küszöbét, Ceafleigh golyói fogadták. De nem volt már menekvés, a terrorista meghalt ugyan, de a nyomában lévő bajtársai sortűzet adtak Ceafleighre, aki holtan terült el a villa halljának szőnyegén. A terroristák ezután megbilincseltek Ceafleigh feleségét és a ház két alkalmazottját, majd felhívták a rendőrséget és bejelentették, hogy „az áruló elvette méltó büntetését“.

A rendőrség még az éjszaka körülvette a „smaragd“ főhadiszállását és valóságos kis háború keletkezett a rendőrök és terroristák között, végül is a rendőrségnek sikerült benyomulnia a terroristák házába, ahol azonban

vezető uton haladt, amikor az ucca mindkét oldaláról, háztetőkről gyilkos tüzet adtak le a menetre. A koporsót kísérő fegyveres pártórség azonnal sortűzzel válaszolt és eszevesztett lövöldözés támadt, amelynek végül is a rendőrség vetett véget. Addigra azonban negyven súlyos sebesült maradt a csatatéren. Írország tele van terrorszervezetekkel, amelyek ugyszólván hetenként robbantanak ki ilyen és hasonló zavargásokat. A legveszedelmesebb azonban valamennyi ir terrorszervezet között az úgynevezett „smaragd“, amely O'Connel gazda vezetése alatt áll. A társaságot O'Connel és két fia vezeti, egy Diarmuid nevű emberrel együtt. Annak ellenére, hogy a hatóságok számtalan esetben eljárást indítottak ellenük, mert tudják, hogy egész sereg terrorcselekedet mögött ők húzódnak meg, mindig sikerült kikerülniök az igazságszolgáltatás sújtó kezét.

A smaragd leghíresebb esete volt az úgynevezett Ceafleigh-ügy. Ceafleigh, aki egy nagy hajóstársaság igazgatója, nemcsak ismert orangista volt, tehát lelkes angolbarát, hanem alapos volt ellene a gyamu, hogy 1916-ban a Sinn-Fein mozgalom után hajóján angol kézre adott számos ir menekültet, akik közül az angolok huszat a haditörvény alapján falhoz állítottak. Ennek már husz éve van, de az ir nacionalisták nem felejtenek. Ezt Ceafleigh is tudta és nagyon óvatosan élt. Páncélozott és golyóálló üveggel ellátott autón járt be hivatalába az egyik elővárosban lévő villalakszámból. Az autót állandóan követte egy másik, rendőrökkel megrakott autó. A testőrséget az angol rendőrhatalóságok bocsátották az igazgató rendelkezésére.

O'Connel és terroristái erről pontosan értesülve voltak és erre építették fel tervüket. A város felé Ceafleigh utja egy vasuti töltésen vezetett keresztül. A terroristáknak az volt a tervük, hogy amikor az első autó áthaladt a síneken, hirtelen leeresztik a sorompót, úgy, hogy a második, a rendőrökkel megrakott kocsi az uttest másik végén marad s az alatt végeznek áldozatukkal. De pechük volt, mert azon napon, amikor a tervet keresztülhajtották, megfordított sorrendben ment a két autó s amikor a terroristák a sorompót leengedték, az elől haladó autóból két golyószóró pusztító tüze zudult rájuk. A támadók közül hárman a helyszínen maradtak, hárman pedig elmenekültek.

már csak az elesett terroristák fogadták őket, közöttük volt O'Connel idősebb fia is. A „smaragd“ nem maradt adós a válasszal, mert alig egy héten belül tíz angolbarát exponenst tettek el láb alól a legnagyobb kegyetlenséggel. Ötöt közülük álmukban szurtak le. Két rendőrt lelőttek a posztján. Egy angol bank igazgatóját bomba szaggatta szét hálószobájában. Minden rémtett helyén hátrahagytak egy papírcédulát, amelyen mindössze ennyi állt: „Poblacht na eireann“. Vagyis: ir köztársaság. Ez a „smaragd“ névjegye.

A leleplezett csempészés ügyében Aradra érkezett Dumitrescu Constantin vámvezérfelügyelő

Kedden Arad-ra érkezett Dumitrescu Constantin vámvezérfelügyelő, akit a vámvezérigazgatóság az Arad-on leleplezett nagyarányú selemcsempészési ügyben a vizsgálat levezetésére delegált. A vámvezérfelügyelő, akit aradi előkelő társaságokban jól ismernek, legutóbb lelkiismeretes, odaadó munkásságáért megérdemelt előléptetésben részesült: első osztályú vámvezérfelügyelővé léptették elő és ebben a pozícióban a külső szolgálatban a legmagasabb rangot érte el. Dumitrescu Constantin vezérfelügyelő előléptetése kiterjedt baráti és tisztelői körében általános örömet keltett és számosan keresték fel szerencsekívánataikkal. A vezérfelügyelő egész napon át folytatta Arad-on munkáját a nagyarányú csempészési ügyben.

Abonyi Klári és Kalocsay Zoltán **kézzongorás koncertje július 11-én a téli színházban** 3032

Harmincötezer leies drámapályázatot irt ki a „Helikon“

Tudományos könyvsorozat, színházi ösbemutatók — Az Irodalmi Társaság fenntartásáért

Brancovenesti-ből jelentik: Befejezést nyert a Helikon tizennegyedik összejövetele Kemény János brancovenesti-i kastélyában. A találkozó, amelyen a tagok nagyrésze megjelent, időszerű irodalmi kérdéseket beszéltek meg és **harmincötezer leies drámapályázatot irtak ki.**

A múlt évi helikoni gyűlés megbízásából Tavaszy Sándor előadást tartott azokról a feladatokról, amelyek az írók munkaközösségére várnak a tudományos élet szolgálatában. Javaslatára kimondották, hogy a tudományos munkásság érdekében a Helikon írói készséggel támogatják a tudományos irodalom munkásságát. A Helikon folyóiratban célkitűző és irányító tanulmányokat adnak közre s végül **könyvtársorozatot indítanak meg,** hogy az időszerű tudományos kérdéseket megfelelő szinten ismertessék. A fenti célok megvalósítása érdekében felkérlik a Múzeum Egyesület szakosztályait, amelyek eddig is elismerten lendületes tudományos munkásságot végeztek, hogy a most elhatározott feladatok szellemi irányításában és ellenőrzésében nyújtsanak segítségül a Helikon íróinak.

Kemény János előadása kapcsán foglalkoztak az írók a Helikon és a különböző irodalmi társaság kapcsolataival. Az E. I. T. jelenlévő tagjai ismertették azt a kezdeményezést, mely a társaság újjászervezése érdekében megindult az elnökség részéről. Kimondották, hogy **a társaság fennmaradását szükségesnek tartják** és annak érdekében készséggel ajánlják fel szolgálataikat. A felmerülő kérdések megbeszélésére bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Tavaszy Sándor, Kemény János és Ligeti Ernő.

Ezután Bánffy Miklós bejelentette, hogy a Szépmíves Céh a cluj-i Magyar Színházzal egyetemben **állandó drámapályázatot hirdet,** amit az írói közösség örömmel vett tudomásul. A pályázati feltételek a következők: A pályázaton kizárólag romániai szerzők magyar nyelven írott műveit veszik figyelembe. A pályamű tárgya nincs korlátozva és a pályadíjat csak irodalmilag értékes, színpadi előadásra kiválóan alkalmas színdarabnak adhatja ki a bírálóbizottság. Egyébként azonban tragédiák,

középfajú drámák, színművek, vígjátékok, bohózatok, népszínművek egyaránt résztvehetnek a pályázaton.

A legjobb pályamű szerzője **harmincötezer leit kap.** Ebből huszonötezer lei a Szépmíves Céh által kiízetendő jutalom, melyben bennfoglaltatik a mű első kiadásának joga, tízezer lei pedig a Magyar Színház által juttatott minimális tantiém-biztosíték. A pályaműveket a Szépmíves Céh irodájába kell beküldeni (Cluj, P. Unirii 7.) akár névvel, akár jelíggel levéllel. Ebben az évben a bekiüldés határideje szeptember 15. Az eredményt október 15-én hirdetik ki. A következő években, már 1937-től kezdve, a pályázati határidő az illető év május tizenötödike, az eredményt ugyanazon évben a helikoni összejövetele hirdetik ki. Így tehát ezuttal egy éven belül kétszer adják ki a díjat.

A pályanyertes mű szerzője belecselezik abba, hogy darabjának ösbemutatója a Magyar Színházban legyen s hogy más színházokban,

Sikkasztással vádolt vasutasok az arad-i törvényszék előtt

— Hamis munkabérlisták és eladott vasuti talpfák ügyének furcsa háttere —

Egy vasuti sikkasztási pert tárgyalt kedden az arad-i törvényszék első szekciójának Popescu—Stroescu-tanácsa, amely előtt vádlottként négy vasutas: Albert Ottó, Verebes László, Mátyás János és Major Pál állott, akik mind a sebisi vonalon teljesítettek szolgálatot. A vád szerint a négy vasutas 1927-től 1936-ig számos sikkasztást, közokirathamisítást és hivatali határonnal való visszaélést követtek el oly módon, hogy **olyan munkásokat szerepeltettek a bérlistában, akik nem dolgoztak és a pénzt maguk vették fel.** Több esetben megtörtént — mondja a vádirat — hogy egyes vasuti munkásoknak, akik egyébként a CFR-nél dolgoztak, olyan napokra is fizettek bért, amikor ott hon tartózkodtak, azonkívül, hogy a saját részükre is dolgoztattak a vasut által fizett

munkásokkal. Végül pedig azzal vádolták őket, hogy vasuti talpiákat használtak el tüzelőnek, sőt nagyobb mennyiséget értékesítettek is. A vasut összesen

százhuszszor leies kárt jelentett be a manipulációkkal kapcsolatban

és hosszas vizsgálat után ma került főtárgyalásra az ügy. A vádat Blănuş ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Henţa Ioan ismert arad-i ügyvéd látta el.

A vasutasok kihallgatásuk alkalmával tagadták, hogy megkárosították volna az államot. Beismerték, hogy több munkásbért fizettek ki, mint amennyi szabály szerint járt volna, de ezt is a vasut érdekében tették.

Számtalan esetben előfordult — jelentették ki, — hogy a legszükségesebb anyagok beszerzésére nem tudtak kiutalást kapni és éppen ezért közvetlen felelősökük tanácsára így jártak el, hogy meg tudják venni az anyagokat,

így tehát maga a CFR nem károsodott. Leszögezték, hogy egyetlen leit a maguk céljaira nem használtak fel. Ezután kihallgatták Ciul Anton és Dudaş Gheorghe vasuti munkásokat, akik terhelően vallottak a vádlottakra és elmondották, hogy **az ellenőrző inspekciók alkalmával hitánították őket, mit mondjanak s mályen jelentést tegyenek.** Moş Mihai ellentmondó vallomást tesz, ellenkezésbe kerül ugy a csendőrségnél, mint a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával, mire Popescu elnök figyelmezteti, hogy a hamis tanuak súlyos büntetés jár. Ezuttal össze-vissza vall, amiért az elnök esküre sem engedi. A tanukihallgatások után megállapítást nyert, hogy újabb tanuk meghallgatására van szükség és ezért a bíróság augusztus 3-ikára halasztotta a tárgyalást, amikor újabb husz tanut hallgatnak ki a bonyolult sikkasztási bűnpörben.

SELECT: 5, 7¹/₂ CENTRAL: 9¹/₂ órákor

Léleknélküli asszony

Loretta Joung, Gary Grant.

URANIA 9¹/₂ órákor PREMIER.

A pampák királya filmben.

Humor. Elegancia. Szédítő táncok. Izgalom és feszültség.

Ketti Gallian, Warner Baxter.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség arad-i áldozattal a razboeni-i pályaudvaron

A négy halott között az egyik egy idősebb arad-i férfi — Husz embert szállítottak a kórházba — Vétkes könnyelműség okozta a katasztrófát

Cluj-ról jelentik: A razboeni pályaudvaron tegnap este borzalmas vasuti szerencsétlenség történt, amelynek **négy halálos áldozata van.** A szerencsétlenségről az Aradi Közlönynek épen a helyszínen lévő tudósítója a következő megrázó részleteket közli:

A katasztrófa körülbelül 10 óra 35 perckor történt az állomás harmadik vágányán. Ekkor futott be ugyanis a razboeni állomásra a Cluj-ról Bucuressti felé menő 402 számú gyorsvonat, amelynek itt találkozni kellett a Bucuressti felől jövő Rapid vonattal. A két gyorsvonat beérkezése folytán az állomás és a sínek közötti rész zsufolásig telve volt emberekkel. Az egyik vágányon állott a razboeni állomás postakocsija, amelynek rudja **vétkes könnyelműség folytán nem egyenesen állott,** Ennek következtében

a teljes sebességgel berobogó Rapid vonat a rudnál fogva elkapta a postakocsit és azt az állomáson lévő tömegbe dobta.

Borzalmas pánik keletkezett, amit növelt, hogy az állomáson majdnem teljesen sötét volt. Cizmas rendőrkesztor és Aramescu állomásfőnök azonnal mentőexpedíciókat alakítottak, amire azért volt szükség, mert az állomáson még ambulancia sincs.

Már az első percekben nyilvánvaló lett, hogy a szerencsétlenségnek borzalmas hatása volt.

Négy ember a helyszínen szörnyethalt. Az

utasok egyike egy idősebb arad-i férfi, akinek személyazonosságát azonban eddig még nem sikerült megállapítani.

Ezenkívül két halott postás, a negyedik pedig egy tizenkétéves kisleány, aki anyjával egy nagynénjéhez utazott. Az anya őrzőgengi kezdett, amikor hordágyon előhozták a szerencsétlen kisleány eltorzult holttestét és csak nagy nehezen sikerült lecsillapítani.

A szerencsétlenséget az állomás hiányos világítása okozta. A razboeni állomáson ugyan nyolc ivlámpa van, ezek közül azonban a szerencsétlenség idejében egy sem égett, csupán a jegypénzfárban és az útságtáskában volt egy gyertyényi lámpa.

A vétkes könnyelműségek egész sorozata, amely a szerencsétlenséget előidézte,

továbbá a megrázó jelenetek, a halottak és sebesültek hozzátartozóinak jajveszékelése, leirhatatlan felháborodást keltett az utazóközönség körében, amelynek hangulata valóságosan fenyegető volt az állomásszemélyzettel szemben. Az állomás még jó ideig borzalmas képet nyújtott, a lámpával ide-oda futkosó mentők, a sebesültek jajkiáltása, a hozzátartozóikat keresők hisztériás sikoltozása csak növelte a hangulat borzalmasságát. A halottakon kívül mintegy husz embert szállítottak kórházba. (B. B.)

Kalmár Lajos temetése

Kedd délután öt órakor temették el mély-séges és igaz részvét mellett Kalmár Lajost, az ardeal-i nyomdaipar egyik legképzet-
tebb tagját, akinek becsületes munkában eltöltött élete akkor szakadt meg, amikor végre a nyugodt öregség jól megérdemelt eredményeit és pihenését élvezhette volna.

A temetésen megnyilvánult az a nagy szeretet és megbecsülés, melyet ez a becsületes és nagy szaktudású férfi élete során kivívott magának. Nem csak a szaktársak és családtagok, hanem a jóbarátok és ismerősök is nagy számban jelentek meg a temetésen, hogy a nagybecsült halottnak megadják a végtiszteletet. Szántó Lajos hittanár költői szépségű szavakkal bucsuztatta az elhunytat, akinek halála az igazak halála volt. Megindult hangon mondta el bibliai vonatkozásokban gazdag, szépen felépített beszédét. Weisz Sándor főkántor, Freibaum Cáspar segédkántor és a zsidó templom énekkara halotti imákat énekeltek a koposó fölött. Az egyházi szertartás után Lintinger Kálmán az Aradi Közlöny nyomdai személynete és a Romániai Grafikai Munkások Szövetsége nevében mondott bucsuztatót. Beszélte az elhunyt munkában eltöltött életéről és arról, hogy halott bajtársuk nem hallja többé a gépek egyhangú zakatolását, mely a legkedvesebb zene volt a fülének. A munka kihűlt szívé bajnoka befejezte földi életét és megtért az örök pihenés honába. A szívbe-markoló bucsuztatóra a családtagok fájdalomzokogása volt a válasz s a körülállók megrendülten nézték a fekete posztóval letakart koporsóra, melyben véget ér minden földi pályafutás, minden földi gond.

Ezután a jóbarátok, régi munkatársak vállukra vették a koporsót és a gyászoló közönség megindult a megásott sír felé. Az elhunyt özvegye és gyermekei zokogva hányták a göröngyöket a leeresztett koporsóra s csakhamar egy új hant domborult a temetőben, melyen virágkoszorúk hirdették a kegyeletos emlékezt. Az egyik koszorút a Romániai Grafikai Munkások Szövetsége küldötte a sirra. A másik két koszorút az Aradi Közlöny vállalat és a nyomdai személynzet küldötte Kalmár Lajos sírjára. A sír felett ismét elhangzott gyászbeszéd után a gyászoló közönség s az elhunyt fájdalomtól sujtott hozzátartozói elhagyták a temetőt.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.24 és fél, London 1532, Newyork 305 egynegyed, Milano 24.10, Amszterdam 208.05, Berlin 123.20, Prága 12.70, Varsó 57.70, Belgrád 700, Bucuresti 2.50.

— Magyar győzelmek az osztrák nemzetközi galamblovó versenyen. Bécsből jelentik: Szombaton és vasárnap tartották meg Bécsben az osztrák agyagalamblovó szövetség nemzetközi versenyét, amelyen a magyar versenyzők nagy-szerűen szerepeltek. Valamennyi szám magyar győzelemmel végződött és főként dr. Józsa százados szerepelt nagyszerűen. Ausztria nagydíjért 26 versenyző indult, itt első Lumitzer Sándor dr. lett 141 találattal 150-ből.

— Gyomorbeteg embereknek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

— A Michelin-cég nyerte a városi autobuszüzem kerékgumiszükségletének ellátását. Arad-
város gazdasági hivatalában kedden tartották meg a városi autobuszüzem kerékgumiszükségletére hirdetett árlejtést. A rendelést a Michelin-cég ajánlata nyerte el és ezt terjesztik jóváhagyás végett a városi interimárbizottság elé.

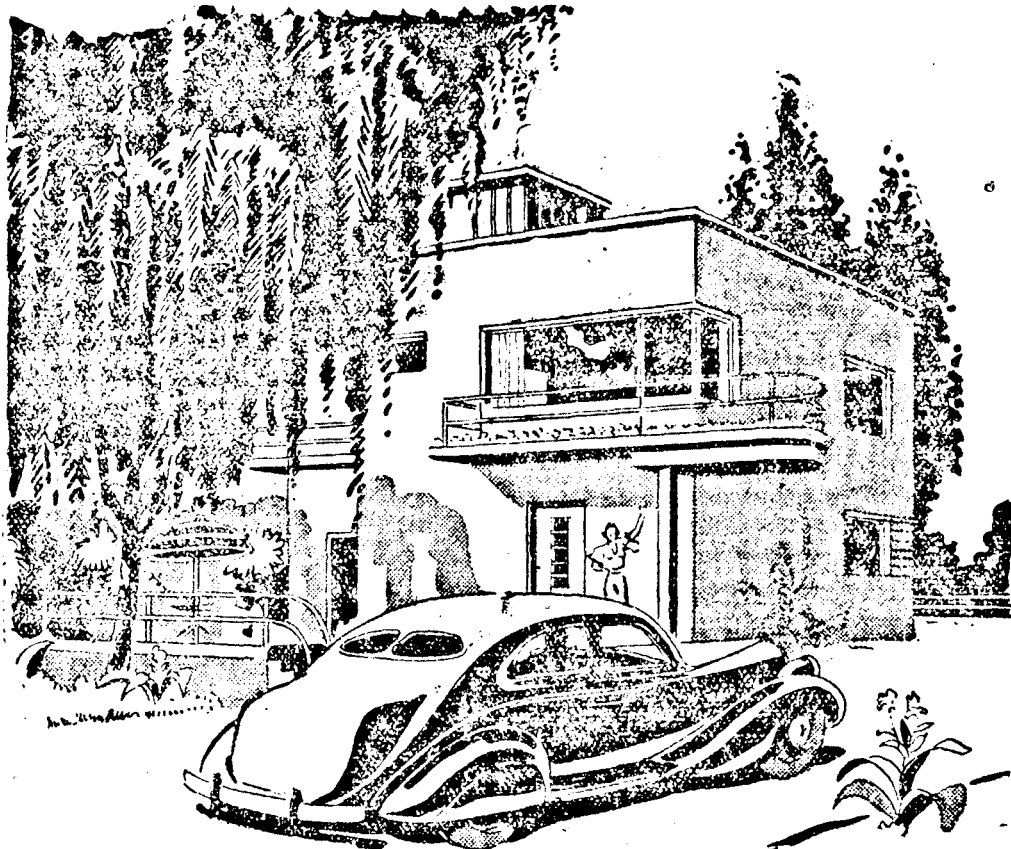
— Julius 15-ig bővítik ki a Neptun-strand uszodáját. Arad-
város interimárbizottsága, Tatu Ioannal az élén hazaérkezett Ploiești-ből, ahol átvették a „Concordia” vállalatától az ott megrendelt vaspononokat. Értesüléseink szerint Ploiești-ből a szállítmányt még e héten, legkésőbb szombaton utnak indítják Arad felé s így július 15-én máris átszerelhetik az új pontonokra a megnagyobbítandó strand-
uszodát.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piața Catedrală.

OMESCU: Bulevardul Regina Maria.

KESZTENBAUM: Str. Ghîba Pîrta.

SAJÁT AUTÓVAL a saját VILLÁJA FELÉ!

Ez az édes álom, a legszebb nyaralás álma. Mit is foglyul ejti. Számtalan embernek sikerült az utolsó időben ezt az álmát egy kis ésszel és egy kis szerencsével megvalósítani. Miért nem valósította meg Ön is?

A recept nagyon egyszerű: sorsjegy a Sorsjátékokra
Az autó, amelyet megcsodált, a villa, amely előtt élvezettel áll meg, a Sorsjáték egyik milliomosáé. A szerencse elhímtette milliomosait az egész országban, szélteben, hosszában.
Most a nyeremények új özőne következnek a nyári sorsjáték alkalmával.
Az első osztály húzása július 15-én. Vásároljon idejében sorsjegyet. Ne menjen nyaralni anélkül, hogy ne kísérelné meg szerencséséjét a sorsjegy révén.

Egész sorsjegy 800 let
Negyed sorsjegy 200 let

AZ ÁLLAMI

H U G O S J U L I U S 15. - é n .

XI. SORSJÁTÉK SORSJÁTÉK I. OSZTÁLY

A debreceni Bocskai

a Orisánával Oradea-n és a Chinezul csapatával Timișoara-n mérkőzik

București-ből jelentik: A futballszövetség tegnap ülést tartott, amelyen engedélyt adtak a debreceni Bocskai-nak, hogy július 14-én a Crișana-val Oradea-n és július 19-én Timișoara-n a Chinezul csapatával mérkőzön.

A Ripensia és az Unirea-Tricolor timișoara-i mérkőzésén Theil bíraskodik, míg a Gloria-Juventus arad-i mérkőzését Vuia főhadnagy vezeti.

— Román rádiószolgálat a berlini olimpiászról. București-ből jelentik: Lapjelentések szerint a román rádiószolgálat a berlini olimpiász valamennyi olyan versenyszámáról helyszíni közvetítéssel szolgál, amelyben román versenyzők is szerepelnek.

— Három betörés történt tegnap egy nap alatt Arad-on. Ma megjelent a rendőrségen Lucuța Mihai, nyugalmazott görögkeleti esperes és elmondta, hogy pénztárcáját, amelyben 4800 lej volt, tegnap lakásából ellopták. Betörés miatt tett feljelentést. — Köpe István feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik feltörték távollétében lakását és 4000 lej értékű ruhaneműt vittek el. Kiss József, Faurilor-ucca 28. szám alatti lakoshoz szintén betörték és lakásából 1000 lej vittek el. A rendőrség vizsgálatot indított mindhárom betöréses lopás ügyében.

— 1936. június 1-től kezdődőleg Svájc külföldi vendégeinek új rendkívüli utazási kedvezményt nyújt. Ugyanis 8—15 napos jegyfüzetek 30 százalékos kedvezménnyel vásárolhatók. A 8 napos III. osztályos jegyfüzet a jövőben csak 45 frank, a 15 napos pedig 63 frankba kerül.

— A bucurești-i vonat halálra gázolt egy timișoara-i fiatalembert. București-ből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a Măgurele és Rahovei uccák sarkán lévő vasúti sorompónál. A Giurgiu-bucurești-i személyvonat halálra gázolt egy Seres Jenő nevű timișoara-i illetőségű fiatalembert. A rendőrség megkezdte a nyomozást annak megállapítására, hogy öngyilkosság, vagy pedig szerencsétlenség történt-e.

— Koszorúmegváltás. Kalmár Lajos ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alatti adományok folytak be: Reismann nyomda 100, Lovrov nyomda 100, Lefkovits nyomda 100, Atheneum nyomda 100, Jenci nyomda 100, Arader Zeitung 100, Diecezana 100, Reiner nyomda 100, Concordia nyomda 100, Corvin nyomda 100, Friss Ujság 100, Kállai nyomda 50 lei.

— Az elmúlt éjszaka vakmerő betörési kísérlet történt Arad-on. Radó János és Márton József, Regina Maria-körút 10. szám alatti lakosok iradjába az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek álkulcs segítségével be akartak törni. Az álkulcs azonban, mint utólag megállapítást nyert, beletört a zárba és ezért a betörők kénytelenek voltak eredmény nélkül távozni. A rendőrség a betörési kísérlet ügyében erélyes vizsgálatot indított.

— Vő és após harca az arad-i törvényszék előtt. Lopás vádjával került István Savu micalacai földműves ma a bíróság elé. Istvan Savu leánya férjhez ment Serendán Mitru micalacai gazdához, akivel egy napon összeveszett és ezért ott hagyta. Apjához ment, aki másnap Serendán távollétében behatolt veje házába és onnan elvitte leánya holmiját, a feljelentés szerint azonban egyúttal vejenek is több ingóságát szállította el. A vő feljelentésére a bíróság Istvan Savut 7000 lei pénzbírságra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

**A LEGYEK
MEGMÉRGEZIK
ÉLELMISZEREIT
FLIT
KIIRTJA AZOKAT!**

Ne tartsa a rovarok kellemetlenkedését veszedelmét. Győződjön meg róla, hogy Önnek a valódi erőteljes FLIT-et adják, amely egy híres módszer alapján készült, ami még nagyobb irtó erőt kölcsönöz neki. FLIT biztosan kipusztítja lakásából és beszer rovarokat. Nem hagy foltozt. Kíváncsi csak a sárga, lepecsételt, katonai védjegyes pláhdobozt a lekota, szalaggal.

Szórjon FLIT PORT a nyílásokba és résekbe. A szalagoló rovarok megérintik és elpusztulnak!

FLIT-a rovarirtó szer amely mindig öl!

Megbüntettek egy arad-i uriasszonyt, aki saját ékszereit akarta átvinni a határon

Korman Sarolta 76 éves arad-i uriasszony állott ma vádlottként az arad-i törvényszék első szekciójának Popescu—Stroescu-tanácsa előtt, azzal a váddal, hogy néhány hónappal ezelőtt át akart szállítani a határon aranyékszereket. Az ékszereket bluzában, személyi motozás alkalmából kobozták el. Az uriasszony a tárgyaláson kijelentette, hogy az ékszerek az ő tulajdonát képezték és azért rejtette el azokat bluzába, mert félt, hogy utközben ellopják. Raicu Aurel dr. védő rámutatott arra, hogy a devizatörvény seholsem tartalmaz olyan rendelkezé-

seket, amelyek megtiltanák valakinek, hogy a saját ékszereit utazás alkalmával magával vigye. Ha Korman Sarolta nem merete börtönjébe tenni azokat, mert félt, hogy ellopják tőle és ezért elrejtette, még ezzel nem követett el büncselekményt. Kérte védelem felmentését, valamint az ékszerek visszaszolgáltatását. Hosszas tanácskozás után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben 500 lei pénzbüntetésre ítélte az idős uriasszonyt, egyben pedig elrendelte az ékszerek elkobzását. Az ítélet ellen Raicu dr. fellebbezést jelentett be a Táblához.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A szőlészeti szindikátusok országos szövetsége emlékiratban kéri a bor és borszesz új átvételi árának megváltoztatását

„Csak a direkt termő szőlők tulajdonosaira kedvező a hivatalos ár.” — A borszeszgyáraknak nem érdemes ilyen ár mellett az üzemet fenntartani, — mondja az Unió

A hivatalos lap július 4-iki számában jelent meg a július 1-én hozott minisztertanácsi határozat, amely a finomított borszesz árát fokoztatja és 10 literenként 3 lei 80 baniban állapította meg. Ezt az árat fizeti a szeszmonopol a borszeszgyáraknak; az ár a gyárban átadva értendő. Azért a borszeszért, amelyet a szeszmonopol vidéki raktárába szállítanak, még két lei számítható az árhoz. Azért a borszeszért pedig, amelyet denaturálási célokra használnak fel, ugyanannyit fizetnek, mint a gabonából készült ipari szeszért, ha azt denaturálási célokra használják fel. A szeszmonopol által összeállított szállítási könyv tartalma a monopol hivatalnál tekinthető meg.

A fenti árakat a monopol a neki szállított finomított borszeszért fizeti a borszeszgyáraknak és pedig 1935. szeptember 1-től kezdődő hatállyal. Az ár ez év október 31-ig marad érvényben.

Mint Bucuresti-ből jelentik, a földművelésügyi minisztérium a szőlőtermelési törvény végrehajtási utasításában az ecet- és borszeszgyárak számára fokoztatja és 10 literenként 2 lei 25 baniban állapította meg a bor átvételi árát, amelyet a bortermelők kapnak a gyáraktól. Ez az ár megállapítás már előbb nyilvánosságra került és

most közlik a fővárosi napilapok, hogy ez az ár sem a termelőket, sem az ecet- és borszeszgyárakat nem elégíti ki.

A borszesztermelők szindikátusainak szövetsége az ár megállapítás előtt azt javasolta a földművelésügyi minisztériumnak, hogy a gyenge minőségű, úgynevezett „direkt” szőlőből előállított borokra sokkal alacsonyabb átvételi árat fixirozzon, mint a nemesfajú szőlőkből kapott borokra.

A borszindikátusok uniója hangsúlyozza, hogy a direkt termő szőlők tulajdonosai a fentemlített átvételi ár alapján hektoliterenként tisztán 8000 leit keresnek, de viszont a nemesfajú szőlők tulajdonosainak alig marad valami hasznuk.

Az unió tegnap terjedelmes emlékiratot küldött a földművelésügyi minisztériumba és

a memorandum rámutat arra, hogy ez az ár megállapítás egyáltalán nem felel meg a szőlőtermelés védelméről szóló új törvénynek, mert nemcsak hogy nem védi meg a szőlőtermelők érdekeit, hanem megzavarja azok működését és számításait. Ezért azt kívánja, hogy a következőképpen azonnal módosítsa a minisztérium a megállapított árakat:

1. A direkt szőlőtőkén termelt borok átvételi ára fokoztatja és 10 literenként 80 banit legyen. 2. A nemes szőlőtőkén termelt boré 3 leiben állapítsák meg. A nemesfajú borból és a direkt termésű borból egyenlő mennyiség átvételére köteleztesse a borszesz- és ecetgyárakat.

A memorandum rámutat arra is, hogy a borszeszgyárak évi gyártási kontingense 454

Minden ecetgyárnak új működési engedélyt kell szerezni

Új ellenőrzési rendszert állapított meg a földművelésügyi minisztérium az ecetgyárakkal szemben

Bucuresti-ből jelentik: Ez év március 27-én jelent meg a hivatalos lapban a szőlőtermelés védelméről szóló új törvény, amely azt is tartalmazza, hogy ezután kizárólag borból szabad ecetet gyártani. Ez a rendelkezés néhány nappal ezelőtt lépett életbe és

a földművelésügyi minisztérium elrendelte, hogy az ecetgyárak végleges működési engedélyt kapjanak a minisztériumtól. Ezt az engedélyt még a legrégebbi gyárak is kötelesek megszerezni. Az erre vonatkozó eljárás a következő:

A gyártulajdonosok bélyeggel ellátott kérvényt nyújtsanak be a földművelésügyi minisztériumhoz és a folyamodványban az alábbi adatokat tüntessék fel: 1) A gyárosnak, vagy gyár bérlelőjének vezeték és keresztnéve, állandó lakhelye. 2) A gyárba bevezetett gyártási rendszer leírása. 3) A fermentációs egységek kapacitása. 4) A gyár pontos címe, működési helye és védjegye.

A kérvény három példányban nyújtandó be és mellékelni kell a gyártelep tervrajzát is. A föld-

vaggon, amelyre mostanig mintegy 200 vaggont szállítottak a szeszmonopolnak. A borszeszgyárak raktáraiban még kb. 80—100 vaggon borszesz fekszik, így tehát még kb. 150 vaggont kellene előállítani, ha ki akarnák meríteni gyártási kontingensüket. Erre azonban — így szól a memorandum — nincs kilátás, mert az említett ár nekik sem konvencionális. Ugyanis a fenti ár taksák nélkül értendő, tehát még kb. egy lei 15 bani taksa is járul hozzá és így fokoztatja és 10 literenként 3 lei 40 baniban van a bor a gyáraknak. A hivatalos lap július 4. számában megjelent minisztertanácsi határozat csak 3 lei 80 baniban állapította meg a finomított borszesz árát a gyárak és a szeszmonopol között, így tehát a gyárak csak 40 banit keresnének 10 literenként. Ilyen jelentéktelen haszonért nem érdemes évente 454 vaggon borszeszt előállítani és valószínűleg a borszeszgyárak nem veszik át a termelőktől a fenti magas áron a bort, — fejezi be emlékiratát a bortermelők szindikátusainak uniója.

— Különös visszaélések a Bucuresti-i kereskedelmi és Iparkamara nevével. Bucuresti-ből jelentik: A Kamara vezetőségének tudomására jutott, hogy a fővárosi kereskedőket és iparosokat több szélhámos inkasszáns hamisított nyugtákkal járja végig és „cégbejegyzési illeték” címén 60—200 leiket vágnak zsebre. A Bucuresti-i Kamara felhívást tett közzé, amelyben figyelmezteti a kereskedőket, iparosokat, vállalatokat, részvénytársaságokat, hogy a hivatal senkit sem bizott meg cégjegyzési taksák inkasszálsával és akik esetleg ilyen összegeket akarnak felvenni, azokat juttassák rendőrkézre.

mivelésügyi minisztérium véleménykérés céljából a kérvényt az alkohol monopol vezérigazgatóságához és az egészségügyi minisztériumhoz továbbítja. Ha ez a két fórum kedvező véleményt ad, a földművelésügyi minisztérium közegei a szőlőtermelési törvény végrehajtási utasításának 46. és 47. szakaszai alapján felülvizsgálják a gyárakat, hogy betartják-e a szabályokat. Ha a gyárak elegendet tesznek a törvényben és a végrehajtási utasításban lévő rendelkezéseknek, úgy a földművelésügyi minisztérium kiadja a működési engedélyt.

— MEGGYORSÍTJAK AZ ADÓBESZÁMITA. SI ELJÁRÁST. A pénzügyminisztérium nagyfontosságú rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1934. április 1. utáni, az államtól járó követelések adótartozásokkal való kompenzációs kérvényei elintézését nyernek anélkül, hogy az említett követelések fel lettek volna véve a rendes havi állami kiutalások összegébe. Ez az intézkedés annál is nagyobb jelentőségű, mert erősen meggyorsítja az adókompenzációs eljárást. A minisztérium legközelebb részletes utasítást fog küldeni a pénzügyigazgatóságoknak, hogy technikailag miként kellene eljárniuk az ilyen esetekben.

HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA

Helyek: Bucaresti—Cluj. Elosztó irodák az egész országban

A Hivatalos SORSJEGYÁRUDA és a POSTAHIVATALOK eddig tízmilliókat fizettek ki. Két egyenként **egy milliós nyereséget** és számtalan nagy nyereséget csak az utolsó húzás alkalmával.

A Postahivatalok
közben szolgáltatja
SORSJEGYEK
elosztására a
falvakban a falusi levélhordók által.

A 11. Sorsjátékra, amely most kezdődik és az első osztály húzását július 15-én tartja meg, a leggyorsabb, legkomolyabb, legszerencsésebb sorsjegyarudai szolgálatot nyújtja a

HIVATALOS SORSJEGYÁRUDA
Bucaresti—Cluj
és az ország minden városában
POSTAHIVATALOK
az ország minden falujában

ARADON: Str. Bratianu 3. Telefon 154

Színház - Művészet

**Szombaton este:
Abonyi Klári és Kalocsay Zoltán
nagyszabású kézzongorás
hangversenye**

A közönség érdeklődését élénken feleltette az a nagyszabású művészeti esemény, amely július 11-én, szombaton este lesz a téli színházban. Ezen alkalommal tartja meg szokatlanul érdekesnek ígérkező hangversenyét Abonyi Klári és Kalocsay Zoltán, akik a világvárosi attrakciók mintájára két zongorán mutatják be tudásukat. Már most leszögezzük, hogy az Abonyi—Kalocsay kézzongorás hangversenynél olyan gazdag és változatos műsora lesz, amely a legkényesebb izlést is kielégíti. A népszerű klasszikusoktól kezdve, a legmodernebb angol és amerikai jazzkoncertekig mindent megtalálunk a műsorban, amelynek külön érdekessége D'Albert Hegyekalján operarészlete, Schubert: „Befejezetlen szimfonia”-jának és a Három a kislánynak Kalocsay Zoltán által jazzra átírt kézzongorás számai. Szenczák erejével fognak hatni Abonyi Klári harmonikaszóli és zenehumorreszkjei, valamint teljesen új zsánerű énekszámait is. A műsorban méltóképpen foglal helyet Jávor Alfréd, aki szavallatával és konferálásával járul az est sikeréhez. Itt említjük meg, hogy Falx zongorakészítő két teljesen új zongorát bocsájított a hangverseny rendelkezésére. Jegyek elővételben szerdától a színházi pénztárnál.

**Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-vel!**

**Leiben fizetendők be a frankban
lennálló régi kereskedelmi
tartozások**

Most már gyorsan megy a francia frank átutalása

Bucurestiből jelentik: A Jegybank az alábbi két érdekes hivatalos értesítést adta ki a román-francia fizetési és kereskedelmi egyezmények alapján történő frank átutalásra: Az első értesítés szerint az 1936. február 7-én létrejött román-francia kereskedelmi és fizetési egyezmény 16. szakasza alapján ez év szeptember 30-ig be kell fizetni a Cassa de Depuneri-be a régi kereskedelmi tartozásokat leiben. Ez azokra vonatkozik, akik frankban fennálló tartozásaikat leiben nem fizették be a Jegybanknak.

A másik értesítés a Romániában investált francia frank követelések tiszta jövedelmének átutalására vonatkozik és szintén az 1936. február 7-i egyezményen alapszik. A Jegybank körlevele szerint az említett investícióknak ez év június elseje utáni tiszta jövedelme átutalásáról van szó és azt a román-francia kliring útján át lehet utalni az 1935. április 15-i törvény értelmében a B. speciális számla rendelkezései keretén belül. Ha esetleg a befektetett tőke 5 százaléknál nagyobb jövedelem átutalásáról volna szó, úgy közvetlenül a Banca Națională-nál kell az átutalási engedélyt kérni, hogy a tiszta haszon pontosan megállapítható legyen.

— Leiben fizetendők a külföldi cégektől járó ügynöki jutalékok. Bucurestiből jelentik: A Jegybank a napokban rendeletet adott ki arról, hogy a külföldi képviselők számára járó jutalékokat nem devizákban, vagy valutákban, hanem kizárólag leiben fizethetik ki. Mivel a külföldi cégek itteni képviselői és ügynökei sérelmesnek találták ezt a rendeletet, panasszal fordultak a Banca Națională-hoz. Rámutatott arra, hogy a jutalékok kiszámítása is téves, mert sokszor előfordult, hogy 20 százalékos voltak le ezen a címen, ami teljesen indokolatlan. Ugyanis a nemzetközi szokás szerint az ügynökök jutaléka a gyártmányoknál nem szokta meghaladni az 5 százalékos, a nyersanyagoknál, (pamutfonal, gyapot, tőzsdei cikkek) csak fél százalék és egy százalék a jutalék. Sem a külföldi cégeket, sem az ügynököket nem lehet arra kényszeríteni, hogy bizonyos díjakból származó devizájukat előzetesen helyezték lejtébe. A kereskedelmi ügynökök érdekképviselői azt javasolják a Jegybanknak: kötelezze az ügynököket és áruképviseelőket, hogy minden negyedév végén részletes kimutatást nyújtsanak be a Jegybankhoz a devizákban kötött külföldi ügyletek jutalékáról. Ez alapon a Jegybank számítsa át leire a valutákat és így fizesse ki az ügynököket.

SPORT KÖZLÖNY

**Szabó Sándor nyerte
Középeurópai Kupa tippversenyünk találatpályázatát**

— Az összesített verseny eredménye — A 4. számú tippszelvény —

Középeurópai Kupa-tippversenyünk iránt növekvő érdeklődés igazolja, hogy a sport-szerető közönség milyen figyelemmel kíséri a Középeurópai Kupa futballversenyének megnyilvánulásait. A vasárnapi „harmadik forduló” után még teljesen kialakulatlan az élcsoport, hiszen a „második forduló” előtt bevezetett pontozási rendszerünk (5—3—1) reális számítás szerint is 25—30 pont szerzést biztosíthat a jobban tippelőeknek, amivel még a lista végén kullogók is behozhatják az élcsoportot. A negyedik tippforduló szelvényét is közöljük és felhívjuk tippelőink figyelmét, hogy a szelvényeket, valamint kezelési költséget legkésőbb szombaton, július 11-én délután 4 óráig adják le fiók- vagy főküldőhivatalunkban.

A harmadik tipp-forduló után az összesített verseny állása az alábbi, amelyhez megjegyezzük, hogy a 10-nél kevesebb pontot elért tippelők eredményeit is nyilvántartjuk:

38 pont: Homolay János.
37 pont: Szegő Miklós, Tesler János.
32 pont: Földesi Zoltán.
31 pont: Pálffy Jenő, ifj. Hilbert József, Vörös József.
30 pont: Gellér Lajosné, Szabó Sándor, Aranyos Ferenc.
29 pont: Draser Károly, Weichselbaum Frigyes, Prokopetz Emil, Geier Károly.
28 pont: Schwarz Jenő, Mayer Sándor, Jäger Tivadar.
27 pont: Szumerey Géza, Boros Ferenc.
26 pont: Löwy Mihály, Antal Pál.
25 pont: Andrejko László.
24 pont: Bihacsy Dezső, dr. Haás Erich.
23 pont: Bali Tibi.
22 pont: Gráb Ernő, Hirschler Imre.
21 pont: Schwarz Jenőné, Szabó Adalbert.
19 pont: Seiler László.
18 pont: ifj. Lendvay Ferenc, Friedmann József, Nagy, Böske.

16 pont: Czitrom Sándor, Jäger János.
15 pont: Kocsis József.
14 pont: Reich György.
13 pont: Scharfstein Ernő.
10 pont: Mellik Ferenc.

A találat-verseny győzelméért tudvalevően Geier Károly, Prokopetz Emil, Szabó Sándor és Jäger Tivadar holtversenyben ezen a héten pótverseny után döntöttek el egymás között az elsőseget. Tudvalevően a négy versenyző a 3. számú szelvényen a maximális találatot (8 találat) érte el és most csak Szabó Sándor és Jäger Tivadar értek el 6—6 találatot. A találat-versenyt és így a 100 lei jutalmat Szabó Sándor nyerte, aki a 6 találattal 12 pontot szerzett, míg Jäger Tivadarnak 6 találat mellett csak 10 pontja volt. Szabó Sándor a 100 lei jutalmat kiadóhivatalunkban átveheti. Alább adjuk a 4. sz. tippszelvényünket:

4. sz. **Középeurópai Kupa
Tipp-szelvény**

1. Ambrosiana—Vienna _____
2. Roma—Sparta _____
3. Ujpest—Prostejov _____
4. Slavia—Austria _____

Féldő-eredmények:

1. meccs első féldő eredménye _____
2. meccs első féldő eredménye _____
3. meccs első féldő eredménye _____
4. meccs első féldő eredménye _____

Név: _____

Pontos cím: _____

